

TALOUSARVIOALOITE 100/2006 vp

Määrärahan osoittaminen koulupudokkaiden tukihenkilötoimintaan

Eduskunnalle

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 2003—2008 mukaan yleissivistävän koulutuksen kehittämisen yksi keskeisistä tavoitteista on syrjäytymisen ennaltaehkäisy. Siksi on erityäin huolestuttavaa, että muutama sata nuorta jää vaille peruskoulun päästötodistusta ja noin kolme ja puoli tuhatta ei jatka opintojaan peruskoulun jälkeen. Tämä johtaa monessa tapauksessa nuorten syrjäytymiseen. Tässä vaiheessa yhteiskunnan marginaaliin pudonneet usein myös jäävät sinne. Syrjäytymisestä seuraa inhimillistä kärsimystä, työttömyyttä ja päihdeongelmia. Syrjäytynyt nuori tulee kalliiksi yhteiskunnalle mm. verotulojen menetyksen ja tulonsiirtojen kasvun takia. Pahimmillaan koulupudokas ajautuu pysyvään vankilakierteeseen.

Koulupudokkaiden aktivoimiseksi perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa on vuonna 2006 käynnistetty Joustava perusopetus (JOPO) -hanke. Hankkeessa kehitetään perusopetuksen yläluokkien toimintatapoja ja opetusmenetelmiä vastaamaan nykyistä paremmin nuorten yksilöllisiin tarpeisiin. Hankkeeseen sisältyvät myös opintojen ohjaus toisen asteen jatko-opiskelupaikan saamiseksi ja tukitoimet yhteistyössä paikallisten toisen asteen oppilaitosten kanssa. Vuonna 2006 hankkeeseen osallistuu 26 kuntaa eri puolilta Suomea, ja hankkeella pyritään tavoittamaan noin 300 perusopetuksen yläkouluikäistä. Vuonna 2007 hanketta on tarkoitus laajentaa jonkin

verran, mutta silti huomattava osa syrjäytymisvaarassa olevista nuorista jää sen ulkopuolelle.

Tehokkaita varhaisen tuen muotoja tulee pikaisesti kehittää myös niitä syrjäytymisvaarassa olevia nuoria varten, jotka asuvat hankkeen ulkopuolelle jäävissä kunnissa. Monen nuoren syrjäytyminen voitaisiin estää, mikäli peruskoulusta osoitettaisiin vastuuhenkilö seuraamaan hänen siirtymistään toisen asteen opintoihin. Tukihenkilö, joka voisi olla opettaja tai oppilaan ohjaaja, auttaisi nuorta opiskelupaikan saamisessa ja seuraisi, että nuori myös todella suorittaa opintoja. Tukihenkilön toiminta koostuisi muutamista henkilökohtaisista tapaamisista ja kuukausittaisesta yhteydenpidosta oppilaaseen esimerkiksi sähköpostitse tai puhelimitse. Käytännössä eräät opettajat ja oppilaan ohjaajat harjoittavat tämän tyyppistä toimintaa jo nyt.

Tukihenkilöksi ryhtyminen olisi opettajalle tai oppilaan ohjaajalle vapaaehtoista, ja vuoden pituisesta yhden oppilaan tukihenkilönä toimimisesta maksettaisiin 500 euron palkkio. Tukihenkilötoimintaa koordinoimaan tulisi opetusministeriöön palkata tarvittava määrä henkilökuntaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.10.25 lisäyksenä 2 000 000 euroa koulupudokkaiden tukihenkilötoimintaan.

TAA 100/2006 vp — Merikukka Forsius /vihr

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Merikukka Forsius /vihr